

Sygn. akt *XVI GC 1771/13*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 lipca 2018 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XVI Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący –	<i>SSO Renata Olejnik-Tyszka</i>
Protokolant –	sekretarz sądowy Anna Łuczyńska

po rozpoznaniu 11 lipca 2018 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz powoda (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. kwotę 298 804,33 zł (dwieście dziewięćdziesiąt osiem tysięcy osiemset cztery złote trzydzieści trzy grosze) wraz z odsetkami ustawowymi od kwoty 233 130,88 zł od dnia 20 stycznia 2013r. do dnia 31 grudnia 2015r. i z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 1 stycznia 2016r. do dnia zapłaty, od kwoty 31 388,15 zł od dnia 25 marca 2013r. do dnia 31 grudnia 2015r. i z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016r. do dnia zapłaty oraz od kwoty 34 285,30 zł od dnia 25 marca 2013r. do dnia 31 grudnia 2015r. i z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016r. do dnia zapłaty;

2. ustala, że pozwany (...) Spółka Akcyjna w W. ponosi koszty postępowania w całości pozostawiając ich szczegółowe wyliczenie referendarzowi sądowemu.

SSO Renata Olejnik-Tyszka

XVI GC 1771/13 Uzasadnienie

Pozwem z dnia 23 sierpnia 2013r. powód: (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w W. kwoty 298 804,33 zł z ustawowymi odsetkami od kwoty 233 130,88 zł od dnia 20 stycznia 2013r., od kwoty 31 388,15 zł od dnia 25 marca 2013r., od kwoty 34 285,30 zł od dnia 25 marca 2013r. do dnia zapłaty oraz zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powód wskazał, że powodowa spółka była członkiem konsorcjum, które zawarło z (...) S.A. w K., będącym generalnym wykonawcą, umowę podwykonawstwa na inwestycji „Budowa dworca kolejowego K. zintegrowanego z miejskim transportem publicznym”, której investorem był pozwany. Zgodnie z zawartą umową zadaniem powoda było wykonanie kompletnych instalacji teletechnicznych oraz systemu informacji podróży. Termin wykonania umowy powoda został określony na 30 września 2012r. Strony umowy konsorcjum ustaliły, że

każdy z konsorcjantów będzie samodzielnie rozliczał się z zakresu swoich, wykonanych prac. Powód wystawił na rzecz spółki (...) S.A. w K. trzy faktury, z których zapłacona w całości została tylko jedna. Z faktury Vat nr (...) na kwotę 82 917,99 zł zapłacona została kwota 50 000 zł, natomiast faktura Vat (...) na kwotę 237 513,00 zł nie została zapłacona w żadnej części.

Ponadto generalny wykonawca potrącał z każdej faktury 1,5% wartości brutto tytułem kosztów ogólnych budowy. Łącznie potrącona została kwota 12 237,60 zł. Jednocześnie, generalny wykonawca w celu zabezpieczenia należytego wykonania umowy oraz roszczeń wynikających z rękojmi za wady i gwarancji jakości, był uprawniony do zatrzymania 10 % wartości faktury. Łącznie (...) S.A. z tego tytułu zatrzymała kwotę 34 285,30 zł. Generalny wykonawca zaprzestał płać należności wobec wykonawców, w konsekwencji doszło do ogłoszenia upadłości spółki (...) S.A. Powód zwrócił się do inwestora o dokonanie zapłaty za wykonane prace, ale mimo zapewnień i prowadzonych rozmów, nie doszło do uregulowania należności. 10 stycznia 2013r. powódka wezwała pozwanego do zapłaty, a w dniu 20 marca 2013r. wystawiła notę obciążeniową, które pozostały bez odpowiedzi.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów postępowania, zawieszenie postępowania do czasu zakończenia postępowania upadłościowego, zawiadomienie o toczącym się postępowaniu syndyka masy upadłości (...) S.A. w K..

W uzasadnieniu pozwany wskazał, że powód nie wyjaśnił, czy kwota dochodzona pozwem została zgłoszona syndykowi masy upadłości w formie zgłoszenia wierzytelności w toczącym się postępowaniu upadłościowym.

Podniósł ponadto, że pozwany odstąpił od umowy zawartej z generalnym wykonawcą, co przesądza o wygaśnięciu nie tylko stosunku podstawowego, ale także stosunków prawnych akcesoryjnych, a w konsekwencji również obowiązek solidarnej odpowiedzialności pozwanego wobec powoda. Ponadto powód oświadczył, że na dzień 31 maja 2012r. wszelkie wymagalne należności (...) S.A. zostały uregulowane, faktura VAT nr (...) określają terminy zapłaty na dzień przypadający przed 31 maja 2012r., więc nie są należne powodowi bo zostały zapłacone. Odnośnie faktury nr (...) pozwany wskazał, że była ona przedmiotem faktury wystawionej przez (...) S.A. pozwanemu, ale została zwrócona z uwagi na braki proceduralne dokumentacji stanowiącej załączniki do tej faktury.

Ponadto pozwany nie wykazał, że wykonał prace objęte fakturami, za które domaga się wynagrodzenia i nie wykazał, jak zostało wyliczone należne mu wynagrodzenie ze względu na lakoniczność zapisów na fakturze, które powodują, że na ich podstawie nie można ustalić jakich konkretnie robót one dotyczą. Nie wyjaśniają tego także protokoły odbioru bowiem dotyczą one prac wykonanych przez wszystkich konsorcjantów i różnią się kwotowo od faktur wystawionych przez powoda. Wskazał także, że bezzasadne jest żądanie odsetek, gdyż zobowiązanie pozwanego ma charakter wyjątkowy, gwarancyjny i inwestor nie ma wpływu na wykonanie zobowiązania przez generalnego wykonawcę wobec podwykonawców.

Z ostrożności procesowej pozwany podniósł zarzut wadliwego wykonania prac przez powoda bowiem w trakcie wykonywanej inwentaryzacji zostały stwierdzone uchybienia w wykonanych przez powoda pracach o wartości 401 170,84 zł.

W przemówieniu końcowym pozwany podniósł, że umowa podzlecenia miała charakter nie umowy o roboty budowlane tylko umowy dostawy, więc nie mają do niej zastosowania przepisy w zakresie solidarnej odpowiedzialności inwestora za zobowiązania generalnego wykonawcy.

Sąd ustalił, co następuje.

W 2011r. (...) ((...)) sp. z o.o. w W., (...) sp. z o.o. w B. oraz (...) sp. z o.o. w W. zawarły umowę konsorcjum w celu wspólnego zaoferowania i świadczenia usług na rzecz (...) S.A. Umowa została zawarta na okres świadczenia usług na rzecz (...) S.A. Strony zobowiązały się do wspólnego świadczenia usług zgodnie z podziałem robót określonym szczegółowo w załączniku do umowy i ustaliły, że ich udział w zyskach i stratach będzie odpowiadał realizowanej przez każdą ze stron części usług, zgodnie z podziałem określonym w załączniku do umowy oraz, że każda ze stron będzie

samodzielnie rozliczać się z (...) S.A. i wystawiać na rzecz (...) S.A. faktury za wykonaną przez siebie część usług w sposób określony w umowie na usługi zawartej z (...) S.A. Każdy z członków konsorcjum ponosił też odpowiedzialność wobec (...) S.A. z tytułu rękojmi za wykonaną przez siebie część prac. Zadaniem powoda było wykonanie instalacji (...) instalacji okablowania strukturalnego na potrzeby zintegrowanej sieci teletechnicznej i komputerowej oraz (...) systemu nadzorującego.

/dowód: umowa konsorcjum k. 24-29 akt/

W dniu 10 marca 2011r. (...) S.A. w K. zleciło konsorcjum w składzie (...) ((...)) sp. z o.o. w W., (...) sp. z o.o. w B. oraz (...) sp. z o. o. w W. wykonanie kompletnej instalacji teletechnicznych oraz systemu informacji podróży w ramach inwestycji pn. „Budowa dworca kolejowego K. zintegrowanego z miejskim transportem publicznym” zgodnie z dokumentacją techniczną, SIWZ oraz opracowaną na ich podstawie ofertą wykonawcy z dnia 14 lutego 2011r.: (...), (...), (...), (...), instalacja telefonów alarmowych, (...), (...). Wartość wynagrodzenia ryczałtowego została ustalona na kwotę (...)netto. Termin realizacji prac został określony na dzień 15 listopada 2011r., a przekazania użytkownikowi do dnia 15 grudnia 2011r. Płatność miała być dokonywana na podstawie częściowej i końcowej faktury wystawianej indywidualnie przez członków konsorcjum. Faktura częściowa miała być wystawiana na koniec miesiąca w oparciu o podpisany przez kierownika budowy zleceniodawcy „protokół zaawansowania robót” określający ilościowo- rzeczowe zaawansowanie robót. Płatność faktury końcowej miała być dokonana w oparciu o podpisany przez kierownika budowy zleceniodawcy bezusterkowy „Protokół odbioru końcowego robót”. Faktury miały być płatne w terminie 60 dni od otrzymania przez zleceniodawcę dokumentów rozliczeniowych. W celu zabezpieczenia należytego wykonania umowy oraz roszczeń wynikających z rękojmi za wady i gwarancji jakości zamawiający zatrzymywał z faktur wykonawcy 10 % sumy brutto zafakturowanych kwot. Zwrot 70 % zatrzymanej kaucji gwarancyjnej miał nastąpić na pisemny wniosek powoda złożony po wydaniu świadectwa przejęcia przez inwestora, w terminie 30 dni od daty otrzymania wniosku przez zamawiającego, natomiast 30% kaucji gwarancyjnej miało zostać zwrócone na pisemny wniosek powoda po wydaniu świadectwa wykonania przez inwestora, w terminie 30 dni od otrzymania wniosku przez zamawiającego. W paragrafie 5 umowy strony ustaliły, że wykonawca poniesie koszty ogólne budowy w wysokości 1,5% kwoty brutto wynagrodzenia. Kwota ta miała zostać powiększona o podatek VAT i skompensowana z faktur wykonawcy w oparciu o fakturę zamawiającego.

/dowód: umowa k. 31-37, zlecenie k. 23, warunki szczególne kontraktu k. 720v. akt/

W klauzuli 14.7 szczególnych warunków kontraktu łączących strony na mocy postanowienia par. 5 ust.4 umowy o podwykonawstwo, zapłata należności określonych w przejściowych świadectwach płatności miała być dokonywana w terminie do 60 dni po otrzymaniu przez zamawiającego tego świadectwa wraz z prawidłowo wystawioną fakturą wykonawcy.

/dowód: szczególne warunki kontraktu k. 288-289, zeznania świadka K. K. k. 452v. akt/

W trakcie wykonywania prac każdy z konsorcjantów wykonywał zakres prac wynikający z umowy konsorcjum i podwykonawstwa. Każdej ze spółek zależało na prawidłowym wykonaniu prac i osiągnięciu zysku. Mogło się zdarzyć, że pracownicy jednego z konsorcjantów wykonali prace należące do zakresu zadań drugiego z konsorcjantów. Każdy z konsorcjantów wystawiał faktury na wykonany przez siebie zakres prac, w razie więc wykonania prac przez inny podmiot, kwesta rozliczeń była wewnętrznym zagadnieniem konsorcjantów. Faktura obejmowała wykorzystane materiały i wykonane prace. Nie zdarzyło się, aby dwóch konsorcjantów wystawiało fakturę na te same prace oraz, aby doszło do zapłaty przez inwestora dwa razy za te same prace.

/dowód: zeznania świadka G. S. k. 391, M. P. k. 393, P. Z. k. 395. K. K. k. 542v., zeznania powoda k. 935 akt/

Strony zawarły aneksy nr (...) do umowy, dotyczące zmiany terminu wykonania prac i ostatecznie ustaliły, że powód wykona umowę do dnia 30 września 2012r.

/dowód: aneksy k. 38-43 akt/

W dniu 9 marca 2012r. powód wystawił fakturę VAT nr (...)r. na kwotę 342 852,97 zł, która miała być zapłacona w terminie określonym w umowie. Faktura obejmowała prace teletechniczne wykonane przez powoda w okresie lutego 2012r. Do faktury dołączony został protokół finansowy, w którym wyszczególnione były prace wykonane przez powoda w postaci robót teletechnicznych określonych w pozycjach 1, 4, 5, 6, 7 o łącznej wartości 278 742,25 zł netto. Protokół został sporządzony i podpisany przez przedstawicieli powoda oraz generalnego wykonawcy- kierownika projektu oraz kierownika robót branżowych. Generalny wykonawca dokonał zapłaty z tej faktury kwoty 302 242,04 zł w dniu 18 maja 2012r.

/dowód: faktura k. 44, okoliczność niesporna, protokół finansowy k. 282, potwierdzenie zapłaty k. 745/

Zgodnie z treścią przejściowego świadectwa płatności z dnia 15 marca 2012r. wykonawcy (...) S.A. za miesiąc luty 2012r. należało wypłacić z tytułu wykonanych robót budowlanych kwotę 1 856 547,74zł.

/dowód: świadectwo płatności k. 101 akt/

W dniu 12 marca 2012r. lider konsorcjum złożył oświadczenie, że wszelkie wymagalne należności (...) S.A. wobec konsorcjum zostały na dzień 29 lutego 2012r. uregulowane.

/dowód: oświadczenie k. 95 akt/

Zgodnie z treścią przejściowego świadectwa płatności z dnia 13 kwietnia 2012r. wykonawcy (...) S.A. za miesiąc marzec 2012r. należało wypłacić z tytułu wykonanych robót budowlanych kwotę 2 683 495,55 zł.

/dowód: świadectwo płatności k. 107 akt/

W dniu 12 kwietnia 2012r. lider konsorcjum złożył oświadczenie, że wszelkie wymagalne należności (...) S.A. wobec konsorcjum zostały na dzień 10 kwietnia 2012r. uregulowane.

/dowód: oświadczenie k. 96 akt/

W dniu 13 kwietnia 2012r. (...) S.A. jako generalny wykonawca oświadczył, że do dnia 30 marca 2012r. wszystkie należne faktury powoda, których termin płatności upłynął w okresach objętych rozliczeniami przejściowymi zostały uregulowane.

/dowód: oświadczenia k. 99 akt/

W dniu 21 maja 2012r. lider konsorcjum złożył oświadczenie, że wszelkie wymagalne należności (...) S.A. wobec konsorcjum zostały na dzień 30 kwietnia 2012r. uregulowane.

/dowód: oświadczenie k. 69 akt/

Zgodnie z treścią przejściowego świadectwa płatności z dnia 10 maja 2012r. wykonawcy (...) S.A. za miesiąc kwiecień 2012r. należało wypłacić z tytułu wykonanych robót budowlanych kwotę 2 549 122,94 zł.

/dowód: świadectwo płatności k. 114 akt/

W dniu 8 maja 2012r. powód wystawił fakturę VAT nr (...) na kwotę 82 917,99 zł określając termin zapłaty na dzień 15 maja 2012r. za wykonane prace teletechniczne. Z faktury tej (...) S.A. zapłacił 50 000 zł w dniu 27 sierpnia 2012r. Do faktury był dołączony protokół finansowy obejmujący prace wykonane w okresie od 1 kwietnia 2012r. do 30 kwietnia 2012r. przez wszystkich członków konsorcjum z tym, że każdy z konsorcjantów wystawiał fakturę za wykonane przez siebie prace zgodnie z umową konsorcjum. Prace objęte w tym protokole w pozycjach 4-7 zostały wykonane przez powoda zgodnie z umową –projektem i kosztorysem. W odbiorze prac uczestniczył kierownik robót elektrycznych i energetycznych ze strony generalnego wykonawcy i kierownik budowy ze strony generalnego wykonawcy. Powód przedstawiał zakres wykonanych prac na rzutach oraz w tabelach. Do protokołu było dołączone

szczególne zestawienie wartości wykonanych prac obejmujące wartość prac wykonanych od początku inwestycji oraz wartość prac w okresie rozliczeniowym. Po sporządzeniu protokołu przez uczestników spotkania wyceniających zakres prac, protokół ten był przedstawiany do akceptacji inspektorowi nadzoru (...) S.A.

/dowód: faktura k. 45, okoliczność niesporna, protokół k. 68-69, zeznania świadka G. S. k. 391, P. Z. k. 394, K. K. k. 452v., M. B. k. 489v., potwierdzenie zapłaty k. 746, zeznania powoda k. 935 akt/

W dniu 31 maja 2012r. lider konsorcjum złożył oświadczenie, że wszelkie wymagalne należności (...) S.A. wobec konsorcjum zostały na dzień 31 maja 2012r. uregulowane.

/dowód: oświadczenie k. 70 akt/

Zgodnie z treścią przejściowego świadectwa płatności z dnia 13 czerwca 2012r. wykonawcy (...) S.A. za miesiąc maj 2012r. należało wypłacić z tytułu wykonanych robót budowlanych kwotę 3 084 305,37 zł.

/dowód: świadectwo płatności k. 124 akt/

Pozwany dokonywał płatności na rzecz generalnego wykonawcy. Zapłacił w dniu 21 maja 2012r. kwotę 1 299 583,42 zł, kwotę 556 964,32 zł i kwotę 427 005,98 zł, które stanowiły wpłaty do świadectwa płatności za luty 2012r. a także kwoty przelane w dniu 20 czerwca 2012r. w wysokości 617 203,98 zł, 586 298,28 zł do świadectwa płatności za marzec 2012r. W dniu 16 lipca 2012r. pozwany dokonał zapłaty kwot 1784 386,06 zł, 764 736,88 zł, 586 298,28 zł do świadectwa płatności za kwiecień 2012r. W dniu 20 lipca 2012r. pozwany dokonał zapłaty kwot 1 544 475, 05 zł, 661 917,90 zł, 1 587 302,66 zł. do świadectwa płatności za miesiąc maj 2012r. Łącznie pozwany dokonał zapłaty na rzecz generalnego wykonawcy kwoty 10 416 172,81 zł. Kwota wynikająca z przejściowych świadectw płatności wystawionych przez pozwanego wskazująca na wartość robót budowlanych wykonanych przez (...) S.A. wynosi 10 173471 60 zł.

/dowód: wyciągi z rachunku bankowego k. 102-106, 108-112, 115-123 125-133 akt/

W dniu 9 lipca 2012r. powód wystawił fakturę VAT nr (...) na kwotę 237 513,00 zł określając termin zapłaty na dzień „zgodny z umową”. Faktura obejmowała prace teletechniczne: system nadzorujący (...). Należność z tej faktury nie została zapłacona. Do faktury był dołączony protokół finansowy obejmujący prace wykonane przez powoda w okresie od 1 czerwca 2012r. do 29 czerwca 2012r. przez wszystkich członków konsorcjum z tym, że każdy z konsorcjantów wystawiał fakturę za wykonane przez siebie prace zgodnie z umową konsorcjum. Prace ujęte w tym protokole zostały wykonane zgodnie z umową –projektem i kosztorysem. W odbiorze prac uczestniczył kierownik robót elektrycznych i energetycznych ze strony generalnego wykonawcy i kierownik budowy ze strony generalnego wykonawcy. Do protokołu było dołączone szczegółowe zestawienie wartości wykonanych prac obejmujące wartość prac wykonanych od początku inwestycji, oraz wartość prac w okresie rozliczeniowym. Powód przedstawiał zakres wykonanych prac na rzutach oraz w tabelach. Po sporządzeniu protokołu przez uczestników spotkania wyceniających zakres prac, protokół ten był przedstawiany do akceptacji inspektorowi nadzoru (...).

/dowód: faktura k. 46, okoliczność niesporna, zeznania świadka G. S. k. 391 M. P. k. 394, P. Z. k. 394, K. K. k. 452v., M. B. k. 489v., zeznania powoda k. 935 akt/

Generalny wykonawca nie zgłaszał uwag do jakości prac wykonanych przez powoda. (...) S.A. nie zapłacił za wykonane prace również drugiemu z konsorcjantów. Po zaprzestaniu dokonywania płatności przez generalnego wykonawcę członkowie konsorcjum w czerwcu 2012r. zaprzestali wykonywania prac.

/dowód: zeznania świadka G. S. k. 391, M. P. k. 394, P. Z. k. 395 akt/

W odpowiedzi na pismo lidera konsorcjum (...) ((...)) sp. z o. o. w W. w dniu 16 października 2012r. pozwany poinformował, że przeprowadzał rozmowę z generalnym wykonawcą co do możliwości wypłaty powodowi nie zapłaconych przez niego kwot i (...) S.A. zaakceptował dokonanie na rzecz powoda kwoty 232 475,93 zł brutto. Wobec rozbieżności co do wysokości kwot pozwany zwrócił się o jednoznaczne oświadczenie na jaką kwotę zalega generalny

wykonawca i przedłożenie dokumentów odbioru wykonanych prac. W dniu 18 października 2012r. (...) sp. z o.o. (dawnej: (...) (...)) sp. z o.o. w W.) potwierdziła kwotę zaległości na rzecz powoda w wysokości 232 475,93 zł.

/dowód: pisma k. 47, 48 akt/

W październiku 2012r. na budowie zdarzały się kradzieże kabli stanowiących materiały służące do wykonania prac powoda. Po zainstalowaniu kamer, złodziej został ujęty. Kradzieże mogły dotyczyć kabli już zamontowanych, a złodziej dokonywał dewastacji instalacji wykonanej.

/dowód: zeznania świadka M. B. k. 489 akt/

W dniu 30 listopada 2012r. pozwany odstąpił od umowy łączącej go z (...) S.A. w K. w związku z bezskutecznym upływem terminu wzywającego do należytego wykonywania umowy oraz ujawnieniem się okoliczności skutkujących ogłoszeniem upadłości generalnego wykonawcy.

/dowód: pismo k. 249 -256 akt/

W dniu 4 grudnia 2012r. Sąd Rejonowy K. w K. ogłosił upadłość likwidacyjną (...) spółki akcyjnej w K.. Powód w dniu 8 stycznia 2013r. zgłosił wierzytelność wynikającą z przedmiotowej umowy syndykowi masy upadłości w kwocie 232 475,93 zł dotyczącej faktur nr (...)

/dowód: odpis KRS k. 49-54, zgłoszenie wierzytelności k. 743 akt/

5 grudnia 2012r. pozwany poinformował (...) S.A. w K., że faktury wystawione we wrześniu oraz w dniu 9 sierpnia 2012r. nie zostaną zapłacone, gdyż nie zostały do nich dołączone oświadczenia o niezaleganiu z zapłatą na rzecz podwykonawców. (...) S.A. wnosił o dokonanie zapłaty bezpośrednio na rzecz podwykonawców, ale pozwany nie był pewien, czy zarząd upadłego może dokonywać płatności i odmówił dokonania zapłaty.

/dowód: pismo z załącznikami w postaci faktur k. 134-138, zeznania świadka K. K. k. 453v. akt/

W dniu 17 grudnia 2012r. odbyło się posiedzenie komisji inwentaryzacyjnej, podczas którego stwierdzono, że w branży teletechnicznej z uwagi na fakt, że wykonawca nie przystąpił do uruchomienia urządzeń teletechnicznych, nie ma możliwości określenia ich sprawności i zagwarantowania, że zamontowane urządzenia po uruchomieniu będą w 100% sprawne. W trakcie przeglądu ustalono, że zostały wywarzone drzwi do pomieszczenia serwerowni zlokalizowanej przy windzie nr 2 pod tunelem antresola. Żaden z przedstawicieli powoda nie był zaproszony do udziału w pracach komisji inwentaryzacyjnej. W przekazanej dokumentacji dotyczącej systemu teletechnicznego stwierdzono braki opisane w protokole. Braki te dotyczyły przede wszystkim dokumentacji, oprogramowań i nie przekazanych licencji.

/dowód: protokół k.161- 171, zeznania świadka G. S. k. 391, K. K. k. 452v. akt/

Wartość faktycznie wykonanych prac przez powoda przy realizacji inwestycji "Budowa dworca kolejowego K. zintegrowany z miejskim transportem publicznym" jest nierealne, po kilku latach od opuszczenia terenu budowy oraz oddaniu do użytku dworca kolejowego. Łączna wartość netto robót wykonanych przez powódkę wyliczona w oparciu o protokół inwentaryzacyjny wynosi 226 936,64 zł brutto bez uwzględnienia faktu kradzieży na terenie budowy, który mógł mieć wpływ na ustalenia komisji inwentaryzacyjnej. Rzeczywistą jakość robót można ustalić w trakcie uruchamiania instalacji, powódka opuściła budowę przed jej uruchomieniem i nie przekazując pełnej dokumentacji. Nieprawidłowości w tym zakresie były sygnalizowane w trakcie prac komisji inwentaryzacyjnej, koszt usunięcia nieprawidłowości jest aktualnie nie do ustalenia.

/dowód: opinia biegłego k. 854 akt/

W dniu 10 stycznia 2013r. powód wystosował do pozwanego wezwanie do zapłaty kwoty 232 475,93 zł wynikającej z niezapłacenia faktur nr (...).r. w kwocie 23 096,35 zł oraz faktury (...) w kwocie 209 379,59 zł.

/dowód: wezwanie do zapłaty k. 54 akt/

31 stycznia 2013r. został przekazany teren budowy pozwanemu oraz sporządzone ostateczne świadectwo płatności do zinventaryzowanych robót za okres od 16 września 2010r. do 31 stycznia 2013r. W trakcie spotkania nie dokonano ustaleń w zakresie wzajemnych należności z uwagi na niestawienie się ze strony wykonawcy osób uprawnionych do składania oświadczeń woli.

/dowód: protokół k. 139-240 akt/

W dniu 20 marca 2013r. powód wystawił notę obciążeniową nr (...) na kwotę 298 804,33 zł na rzecz pozwanego. Na wartość tę złożyła się kwota 34 285,30 zł z tytułu gwarancji dobrego wykonania robót zatrzymana z faktury nr (...), kwota 31 388,15 zł z tytułu niedopłaty do faktury VAT (...) i zatrzymanej kaucji gwarancyjnej z tej faktury oraz kwota 233 130,88 zł z tytułu nie zapłaconej faktury VAT (...) i zatrzymanej z tej faktury kaucji gwarancyjnej.

/dowód: nota obciążeniowa k. 56 wraz z wyjaśnieniem k. 59 akt/

Stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o wskazane wyżej dowody.

Dokumenty złożone do akt sprawy nie były kwestionowane przez strony postępowania pod względem ich wiarygodności, Sąd także nie znalazł podstaw do kwestionowania ich rzetelności i prawdziwości.

Pozostałe dokumenty nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy.

Zeznania przesłuchanych w sprawie świadków zarówno powoda, jak i pozwanego, jak również zeznania powoda mogły stanowić podstawę ustaleń faktycznych z uwagi na to, że były wiarygodne. Zeznania świadków były przekonujące, w szczególności podkreślić należy obiektywizm zeznań świadków pozwanego oraz zeznań przedstawicieli na budowie inwestora. Osoby te związane były z inwestycją jednorazowo, nie są pracownikami ani stałymi współpracownikami pozwanego, zatrudnieni byli jedynie w celu przeprowadzenia przedmiotowej inwestycji. Nie są aktualnie powiązani z żadną ze stron postępowania, ich zeznania były więc niezależne od jakichkolwiek wpływów i obiektywne. Jednocześnie zeznania te były zbieżne z zeznaniami pozostałych świadków i biegłego, co potwierdza walor dowodowy pozostałych zeznań. Świadcowie i powód przedstawiali okoliczności faktyczne w sposób rzetelny, konsekwentny, spójny wewnątrznie i zbieżny z zeznaniami innych świadków. Każdy z przesłuchiwanym wypowiadał się na temat mu znany, opisując fragment inwestycji, który pozostawał w zakresie jego zadań i odpowiedzialności. W ten sposób powstał pełen obraz inwestycji, jej przebiegu i problemów w zakresie istotnym dla rozstrzygnięcia. Jedynie zeznania reprezentantów (...) S.A. świadków U. i B. nie wniosły nic do sprawy i jako nieprzydatne nie były podstawą rozstrzygnięcia. Świadcowie ci, pełniący funkcje w zarządzie spółki nie mieli bezpośredniego kontaktu z placem budowy i podwykonawcą jakim był powód. W tym czasie spółka (...) S.A. prowadziła kilka inwestycji jednocześnie, powód był dla niej jednym z wielu wykonawców, dlatego zrozumiałym jest, że nie pamiętali zakresu wykonywanych przez niego prac ani tego jaka część wynagrodzenia została zapłacona. Świadcowie ci jednak również zeznali, że powodem nie zapłacenia wykonawcy za wykonane prace były jedynie kłopoty finansowe inwestora, a nie treść dokumentów finansowo- rozliczeniowych w postaci faktur i protokołów odbioru, czy też zła jakość wykonanych przez powoda prac.

Sąd pominął dowód z przesłuchania w charakterze świadka B., z uwagi na to, że dotychczas zgromadzony materiał dowodowy był wystarczający dla rozstrzygnięcia sprawy. Świadek był inspektorem nadzoru na budowie, poza nim funkcjonowali na budowie inspektorzy branżowi, którzy posiadali bardziej szczegółową wiedzę na temat prac wykonywanych przez powoda, a zostali przesłuchani w sprawie w nieodległym odstępie czasowym od trwania budowy, ich zeznania w sposób wystarczający określiły okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia.

Podstawą rozstrzygnięcia sąd uczynił także opinię biegłego sądowego z zakresu prac elektrycznych, gdyż opinia ta była rzetelna, konsekwentna, oparta na zgromadzonym w sprawie materiale procesowym, odpowiadała na wszystkie pytania sądu w sposób jednoznaczny i kompetentny. Opinia była oparta na fachowej wiedzy biegłego, logiczna,

przedstawiała metodologię zastosowaną przez biegłego, zawierała logiczny wywód, który doprowadził biegłego do wniosków końcowych. Ponadto biegły złożył wyjaśnienia do zastrzeżeń stron, co doprowadziło do braku uwag do treści opinii.

Sąd zważył, co następuje.

Stosunek prawny, na którym oparte jest roszczenie powoda wynika z umowy z dnia 10 marca 2011r., w oparciu o którą (...) S.A. w K. zleciło Konsorcjum w składzie (...) ((...)) sp. z o.o. w W., (...) sp. z o.o. w B. oraz (...) sp. z o. o. w W. wykonanie kompletnych instalacji teletechnicznych oraz systemu informacji podróży w ramach inwestycji pn. „Budowa dworca kolejowego K. zintegrowanego z miejskim transportem publicznym” zgodnie z dokumentacją techniczną, SIWZ oraz opracowaną na ich podstawie ofertą wykonawcy z dnia 14 lutego 2011r.: (...), (...), (...), (...), instalacja telefonów alarmowych, (...), (...).

Umowa określona została jako akt podzlecenia. Bezsporny pomiędzy stronami był fakt jej zawarcia oraz wyrażenie zgody przez pozwanego na udział powoda jako podwykonawcy w procesie budowlanym. Wątpliwości stron budził jedynie jej charakter, bowiem pozwany wywodził, iż ze względu na jej cechy winna być zakwalifikowana jako umowa dostawy, w związku z czym podniósł zarzut braku odpowiedzialności określonej w art. 647¹ kc.

Zgodnie z art. 647 k.c. „przez umowę o roboty budowlane wykonawca zobowiązuje się do oddania przewidzianego w umowie obiektu, wykonanego zgodnie z projektem i z zasadami wiedzy technicznej, a inwestor zobowiązuje się do dokonania wymaganych przez właściwe przepisy czynności związanych z przygotowaniem robót, w szczególności do przekazania terenu budowy i dostarczenia projektu, oraz do odebrania obiektu i zapłaty umówionego wynagrodzenia.”

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem analogiczne obowiązki ciążyą na kontrahentach umowy, jeżeli jej przedmiotem jest remont budynków i budowli, przy czym zachowuje ona w takim przypadku nadal postać umowy nazwanej "o roboty budowlane". Zgodnie z art. 3 pkt 4) Prawa budowlanego: remont zaś - to wykonanie w istniejącym obiekcie budowlanym robót budowlanych polegających na odtworzeniu stanu pierwotnego, a nie stanowiących bieżącej konserwacji. W orzecznictwie Sądu Najwyższego powszechnie uznaje się, że zasadniczym kryterium oceny umowy o roboty budowlane jest ocena realizowanej inwestycji stosownie do wymagań prawa budowlanego. Chodzi więc o przedsięwzięcie o większych rozmiarach, zindywidualizowanych właściwościach zarówno fizycznych, jak i użytkowych, i co szczególnie istotne - poza nielicznymi wyjątkami - towarzyszy temu wymaganie projektowania i zinstytucjonalizowany nadzór (wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 10 grudnia 2014 r., I ACa 1282/14, LEX nr 1659066; wyrok SN z dnia 25 marca 1998 r., II CKN 653/97, OSNC 1998, Nr 12, poz. 207).

W niniejszej sprawie, przedmiotem umowy było wykonanie pełnych systemów teletechnicznych w obiekcie Dworca (...) w K.. Nie ulega zatem wątpliwości, że dotyczyły one prac wykonanych w obiekcie budowlanym, jakim jest Dworzec Główny, a więc przedsięwzięcia o większych rozmiarach. Podkreślić należy, iż przedmiotem umowy nie musi być wykonanie całego obiektu budowlanego, lecz także jego części. Do wykonania prac przedstawiono także wymóg projektowania i zindywidualizowanego nadzoru. Powód zobowiązany był do wykonania robót zgodnie z przedstawionymi wcześniej projektami oraz ogólnymi i szczególnymi warunkami kontraktu, a także zgodnie z zasadami posiadanej wiedzy technicznej. Prace były zatem wykonywane w oparciu o projekt, który spełniał wymogi projektu wykonawczego. Na budowie był również kierownik budowy, inspektor nadzoru budowlanego, i inni przedstawiciele procesu inwestycyjnego. Wprawdzie do zakresu obowiązków powoda jako wykonawcy należało dostarczenie materiałów niezbędnych do wykonania prac stanowiących przedmiot umowy, to jednak powód nie był ich producentem, dokonywał zakupu materiałów w celu realizacji swojego zadania określonego umową, nie kupował ich w celu dalszej odsprzedaży, co wskazuje na to, że umowa nie miała charakteru umowy dostawy określonej w art. 605 kc.

Nie może ujść uwadze Sądu całokształt wykonywanych przez powoda robót. Jak wynika bowiem z przeprowadzonego postępowania dowodowego, powód dokonywał montażu zakupionych materiałów, wszystkie jego czynności łączyły się w jedną całość stanowiącą o przedmiocie umowy, a ich celem było przede wszystkim pełne zamontowanie

systemów teletechnicznych oraz doprowadzenie do ich zgodnego z umową działania, za co odpowiedzialny był powód. Prace powoda stanowiły element zamknięty w tym sensie, że można je było wyodrębnić jako oddzielną pracę. Bez wykonania prac powoda, nie było możliwe funkcjonowanie obiektu dworca kolejowego jako całości zgodnie z projektem inwestycji. Okoliczności te wskazują także na to, że prace powoda były elementem całego przedsięwzięcia, w którym uczestniczyły strony i spółka (...). Sam proces wykonania przedmiotowych systemów składał się z łączenia i pracy na wielu elementach składowych, z pewnością wymagał wiedzy specjalistycznej. Nie można pominąć także okoliczności, że o charakterze umowy decyduje wola stron ją zawierających. Strony zaś jednoznacznie określiły jej charakter jako umowy o roboty budowlane stosując nomenklaturę charakterystyczną dla tego rodzaju umów, odwołując się do umowy inwestora z generalnym wykonawcą i podporządkowując umowę rygorom umowy o roboty budowlane. Mając na uwadze powyższe okoliczności, umowę należało zakwalifikować jako umowę o roboty budowlane w rozumieniu art. 647 k.c.

Z art. 647 § 5 k.c. wynika, że zawierający umowę z podwykonawcą oraz inwestor i wykonawca ponoszą solidarną odpowiedzialność za zapłatę wynagrodzenia za roboty budowlane wykonane przez podwykonawcę. Stwierdzić należy, że przepis art. 647¹ § 5 k.c. statuuje ustawową bierną solidarność o charakterze gwarancyjnym w postaci odpowiedzialności ex lege za cudzy dług, co jest odstępstwem od zasady prawa obligacyjnego, zgodnie z którą skuteczność zobowiązań umownych ogranicza się do stron

zawartego kontraktu. Powyższa regulacja, dodana do kodeksu cywilnego z dniem 24 kwietnia 2003 r., wprowadziła bardzo korzystną dla podwykonawców sytuację prawną, dając im bezpośrednio roszczenia o zapłatę wynagrodzenia wobec inwestora, wykonawcy częściowego, a także generalnego wykonawcy. Chroni to interesy podwykonawców w przypadku nierzetelności finansowej podmiotu, z którym bezpośrednio zawarli oni umowę na wykonanie części robót. W związku z powyższym wykładnia art. 647¹ k.c. musi uwzględniać wyjątkowość i rygorizm zawartego w nim unormowania, a co za tym idzie chronić usprawiedliwiony interes inwestora, który zostaje obciążony odpowiedzialnością za realizację umowy, której nie jest stroną i na której wykonanie nie ma bezpośredniego wpływu.

Z cytowanych przepisów wynikają dwie przesłanki warunkujące odpowiedzialność solidarną inwestora z generalnym wykonawcą tj. istnienie pisemnej umowy pomiędzy podwykonawcą a generalnym wykonawcą oraz zgody inwestora na zawarcie takiej umowy. Obie te przesłanki muszą być spełnione łącznie i obie w niniejszej sprawie zostały spełnione.

Odnosząc się do zarzutu pozwanego, wskazującego na to, że pozwany nie ponosi odpowiedzialności na podstawie art. 647¹ kc, wobec tego, że pozwany odstąpił od umowy o roboty budowlane z generalnym wykonawcą, to w ocenie sądu zarzut ten jest niezasadny.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego zarysowała się rozbieżność odnośnie wpływu odstąpienia od umowy o roboty budowlane, której zawarcie warunkuje powstanie odpowiedzialności na podstawie art. 647⁽¹⁾ par. 5 kc, na istnienie tej odpowiedzialności. Z uzasadnienia wyroku Sądu Najwyższego z 16 kwietnia 2014r. VCSK 296/13, Legalis, wynika, że odstąpienie od umowy przez inwestora nie ma wpływu na jego odpowiedzialność wynikającą z cytowanego przepisu. Natomiast w uchwale Sądu Najwyższego z 10 lipca 2015r. III CZP 45/15, Legalis stwierdzono, że w razie odstąpienia od umowy przez wykonawcę od umowy o roboty budowlane zawartej z podwykonawcą, inwestor nie ponosi odpowiedzialności na podstawie art. 647⁽¹⁾ par. 5 kc.

Prawo do odstąpienia od umowy o roboty budowlane ma charakter względny bez względu na to, czy źródłem tego prawa jest dodatkowe zastrzeżenie umowne, czy przepis prawa. Wynikające stąd podmiotowe ograniczenie skuteczności prawa odstąpienia tylko do stron umowy, której ono dotyczy powoduje, że w braku wyraźnej podstawy, nie powinno mieć ono wpływu na istniejące prawa i obowiązki stron innych stosunków prawnych. Za stanowiskiem takim przemawia również ochronna i gwarancyjna funkcja art. 647¹ par. 5 kc oraz wynikająca z niego odpowiedzialność, jak również imperatywny charakter tego przepisu. Skoro nie można tej odpowiedzialności w umowie o roboty budowlane wyłączyć to tym bardziej za niedopuszczalne, w świetle tego przepisu, należy uznać pozbawienie wykonawcy ochrony wynikającej z tego przepisu w wyniku jednostronnej czynności prawnej, jaką jest

wykonanie uprawnienia do odstąpienia od umowy. Powyższe prowadzi do wniosku, że wykonanie przez pozwanego uprawnienia do odstąpienia od umowy z generalnym wykonawcą, które nastąpiło na podstawie postanowień umowy, w związku z powziętą wiadomością o braku płynności finansowej wykonawcy i złożeniem wniosku o ogłoszenie upadłości, nie powoduje wygaśnięcia odpowiedzialności inwestora wobec podwykonawcy z tytułu robót budowlanych wykonanych przez podwykonawcę do dnia odstąpienia.

Zgodnie z art. 647¹ § 5 k.c. zawierający umowę z podwykonawcą oraz inwestor i wykonawca ponoszą solidarną odpowiedzialność za zapłatę wynagrodzenia za roboty budowlane wykonane przez podwykonawcę. W tym sensie odpowiedzialność inwestora wobec podwykonawcy robót budowlanych na podstawie art. 647¹ § 5 k.c. wymaga stwierdzenia odpowiedzialności wykonawcy robót wobec podwykonawcy, skoro odpowiedzialność inwestora ma charakter gwarancyjny. Oznacza to, że odpowiedzialność inwestora, tj. (...) S.A. za zapłatę wynagrodzenia za roboty budowlane na rzecz podwykonawcy, tj. powoda, jest zależna od odpowiedzialności wykonawcy, tj. (...) S.A. i nie może być szersza aniżeli jego odpowiedzialność jako wykonawcy (zob. wyrok SN z 11 lipca 2014 r., III CSK 245/13).

Odpowiedzialność inwestora ograniczona jest do wynagrodzenia należnego wykonawcy. Wynagrodzenie obejmuje zapłatę za wykonane prace i określone jest w treści faktur wystawianych przez wykonawcę. Skoro część wynagrodzenia określona w fakturach była przez generalnego wykonawcę pomniejszana o określoną w umowie wysokość kaucji gwarancyjnej to znaczy, że kaucja ta stanowiła część niewypłaconego powodowi wynagrodzenia. Wobec powyższego, niezależnie od tego w jakim celu nie było wypłacane powodowi wynagrodzenie w pełnej wysokości i jaki charakter strony nadawały tej części wynagrodzenia, nie zmienił się jego charakter i w dalszym ciągu kaucja stanowi wynagrodzenie nie wypłacone powodowi za wykonane prace. Strony zmieniły jedynie termin wymagalności tej części wynagrodzenia określając odmienne zasady jego wypłaty. Nie zmienia to jednak okoliczności, że warunkiem uznania zasadności żądania powoda w tej części było ustalenie, że określone w umowach wynagrodzenie powinno zostać wypłacone powodowi.

Dla ustalenia zasadności żądania zapłaty wynagrodzenia należało ustalić, że powód wykonał prace, za które domaga się zapłaty wynagrodzenia określonego w fakturach nr (...). W razie bowiem odstąpienia od umowy przed ukończeniem dzieła przez zamawiającego jest on zobowiązany do zapłaty wynagrodzenia, jeżeli przyjmujący zamówienie był gotowy je wykonać, lecz doznał przeszkody ze strony zamawiającego. W takim jednak przypadku zamawiający może odliczyć to, co przyjmujący zamówienie oszczędził z powodu niewykonania zamówienia. W praktyce oznacza to, że zamawiający jest zobowiązany do zapłaty za wykonane przez wykonawcę prace. W razie nie wykonania tego obowiązku ponosi odpowiedzialność z tytułu nienależytego wykonania zobowiązania, bowiem zapłata wynagrodzenia jest podstawowym obowiązkiem zamawiającego określonym w treści art. 647 kc.

Inwestycja pn. „Budowa dworca kolejowego K. zintegrowanego z miejskim transportem publicznym” była realizowana w sposób wysoce sformalizowany. Inwestor realizował ją na podstawie przyjętych ogólnych i szczególnych warunków kontraktu, których zapisy znalazły odzwierciedlenie w treści umowy z konsorcjum, którego członkiem

był powód. Dokumenty te przewidywały i opracowywały szczególny tryb kontroli wykonania i jakości wykonania prac przez powoda. W procesie budowlanym uczestniczyły osoby, zatrudnione przez inwestora i generalnego wykonawcę w celu kontroli prawidłowości przebiegu i jakości prac. Z ramienia inwestora nad przebiegiem inwestycji czuwał dyrektor projektu, nadzór ogólny sprawował inspektor nadzoru, nad poszczególnymi branżami czuwali inspektorzy branżowi, a rozliczaniem kontraktu i opracowywaniem przejściowych świadectw płatności zajmowała się firma zewnętrzna, współpracująca z poszczególnymi osobami odpowiedzialnym za przebieg inwestycji. Wszystkie te osoby znały swoje zadania, były profesjonalistami nie tylko w swojej branży, ale także w prowadzeniu budów.

Inwestor ani główny wykonawca nie wskazywali w trakcie postępowania na okoliczności, które wskazywałyby na utratę zaufania do osób realizujących inwestycję. Dokumenty więc sporządzane przy udziale tych osób zasługują na wiarę i akceptację w zakresie ich treści. Zadaniem tych osób było dbanie o czytelność i jasność protokołów odbiorów oraz ich zgodność z treścią faktur. Skoro w trakcie procesu budowlanego stosowany przez powoda system nie był kwestionowany i stanowił on podstawę do wypłaty wynagrodzenia, to zarzuty pozwanego, że zapisy protokołów

odbioru są lakoniczne, należy ocenić wyłącznie jako taktykę procesową, zwłaszcza, że biegły sądowy, nie miał wątpliwości co do tego, za które prace określone w protokołach odbioru zostały wystawione faktury.

Wynagrodzenie powodowi miało być uiszczane częściami, po spełnieniu każdego ze świadczeń częściowych. Taki sposób rozliczeń za wykonane prace jest powszechną praktyką stosowaną w trakcie realizacji inwestycji budowlanych, i jest on zgodny z zapisami art. 642 par.2 kc, który ma zastosowanie również do umowy o roboty budowlane. Płatność miała być dokonywana na podstawie częściowej i końcowej faktury wystawianej indywidualnie przez członków konsorcjum. Faktura częściowa miała być wystawiana na koniec miesiąca w oparciu o podpisany przez kierownika budowy zleceniodawcy "protokół zaawansowania robót" określający ilościowo- rzeczowe zaawansowanie robót. Płatność faktury końcowej miała być dokonana w oparciu o podpisany przez kierownika budowy zleceniodawcy bezusterkowy „Protokół odbioru końcowego robót”. Faktury miały być płatne w terminie 60 dni od otrzymania przez zleceniodawcę dokumentów rozliczeniowych.

Określony wyżej sposób oceny ilości i jakości prac w trakcie budowy był realizowany.

W dniu 8 maja 2012r. powód wystawił fakturę VAT nr (...) na kwotę 82 917,99 zł określając termin zapłaty na dzień 15 maja 2012r. za wykonane prace teletechniczne. Z faktury tej (...) S.A. zapłacił 50 000 zł w dniu 27 sierpnia 2012r. Do faktury był dołączony protokół finansowy obejmujący prace wykonane w okresie od 1 kwietnia 2012r. do 30 kwietnia 2012r. przez wszystkich członków konsorcjum. Prace ujęte w tym protokole w pozycjach 4-7 zostały wykonane przez powoda zgodnie z umową – projektem i kosztorysem. W odbiorze prac uczestniczył kierownik robót elektrycznych i energetycznych ze strony generalnego wykonawcy i kierownik budowy ze strony generalnego wykonawcy. Powód przedstawiał zakres wykonanych prac na rzutach oraz w tabelach. Do protokołu było dołączone szczegółowe zestawienie wartości wykonanych prac obejmujące wartość prac

wykonanych od początku inwestycji oraz wartość prac w okresie rozliczeniowym. Po sporządzeniu protokołu przez uczestników spotkania wyceniających zakres prac, protokół ten był przedstawiany do akceptacji inspektorowi nadzoru (...). W dniu 9 lipca 2012r. powód wystawił fakturę VAT nr (...) na kwotę 237 513,00 zł określając termin zapłaty na „zgodny z umową”. Faktura obejmowała prace teletechniczne: system nadzorujący (...). Należność z tej faktury nie została zapłacona. Do faktury był dołączony protokół finansowy obejmujący prace wykonane przez powoda w okresie od 1 czerwca 2012r. do 29 czerwca 2012r. przez wszystkich członków konsorcjum. Prace ujęte w tym protokole zostały wykonane zgodnie z umową – projektem i kosztorysem. W odbiorze prac uczestniczył kierownik robót elektrycznych i energetycznych ze strony generalnego wykonawcy i kierownik budowy ze strony generalnego wykonawcy. Do protokołu było dołączone szczegółowe zestawienie wartości wykonanych prac obejmujące wartość prac wykonanych od początku inwestycji oraz wartość prac w okresie rozliczeniowym. Powód przedstawiał zakres wykonanych prac na rzutach oraz w tabelach. Po sporządzeniu protokołu przez uczestników spotkania wyceniających zakres prac, protokół ten był przedstawiany do akceptacji inspektorowi nadzoru (...).

Przedstawiony przebieg procesu odbioru wykonanych prac jest taki sam w obu przypadkach, nie różnił się także podczas odbioru prac, za które wystawiona została faktura VAT nr (...). Faktura nr (...) została zapłacona na podstawie tak sporządzonych dokumentów w całości, a faktura nr (...) częściowo. Oznacza to, że żadna ze stron nie kwestionowała prawidłowości procesu odbioru wykonanych prac i go akceptowała zarówno w zakresie formy, jak i treści. W bezpośrednich odbiorach prac nie zawsze uczestniczył przedstawiciel inwestora, ale uczestniczył on w procesie sporządzania przejściowych świadectw płatności, które sporządzane było w oparciu o protokoły odbioru poszczególnych prac, miał więc możliwość oceny i kontroli jakości zakresu prac wykonanych przez powoda. W trakcie procesu przesłuchani w sprawie świadkowie ze strony generalnego wykonawcy jednoznacznie wskazywali, że prace objęte protokołami zostały przez powoda wykonane i były dobrej jakości. Jako powód nie dokonania zapłaty wskazywali brak płynności finansowej (...) S.A., która doprowadziła do ogłoszenia upadłości generalnego wykonawcy. Również przedstawiciele inwestora nie kwestionowali zakresu wykonanych prac, wskazując jedynie, że w trakcie procesu inwentaryzacji prac wykonanych przez generalnego wykonawcy okazało się, że prace wykonane przez powoda nie zostały wykonane w całości i występują braki w dokumentacji. Podkreślić należy, że odbioru prac ze strony generalnego wykonawcy, a następnie inwestora, dokonywały osoby kompetentne, które umiały ocenić,

czy w przedstawionych dokumentach w postaci protokołów, rzutów i tabel przedstawione są dwa razy te same prace i tym samym, czy faktury dotyczą tych samych prac wykonanych przez różnych konsorcjantów. Nawet gdyby przyjąć, że na poziomie odbioru od poszczególnych konsorcjantów mogłaby zaistnieć taka pomyłka, to na poziomie wyższym, odbioru prac od generalnego wykonawcy i sporządzania przejściowych świadectw płatności została ona zauważona i zweryfikowana. Oznacza to, że zarzuty pozwanego, iż dwaj konsorcjanci fakturowali te same prace nie został wykazany. Pozwany nie przedstawił żadnej konkretnej pracy dwukrotnie fakturowanej, nie odwołał się do żadnej sytuacji, w której taka praktyka została ujawniona, co oznacza, że zarzuty te są gołosłowne i sprzeczne z zebrany materiałem w zakresie zasad odbioru prac na budowie. Poza tym, gdyby istotnie doszło do sytuacji, w której zapłacono konsorcjantowi, który nie wykonał określonej pracy, to okoliczność ta wymagałaby rozliczeń pomiędzy konsorcjantami. Z przedstawionych okoliczności jednoznacznie wynika, że prace określone w spornych fakturach zostały wykonane i były dobrej jakości.

Inwentaryzacja prac wykonanych na budowie została dokonana w okresie od października 2013r. do lutego 2014r. Powód zszedł z budowy w czerwcu 2013r. bez sporządzenia inwentaryzacji wykonanych prac. Wprawdzie wykonanie takiej inwentaryzacji zabezpieczyłoby interes powoda i jednoznacznie określiloby zakres wykonanych prac, to jednak obowiązek jej wykonania nie wynikał z umowy, co powoduje, że brak inwentaryzacji prac powoda wykonany na moment opuszczenia placu budowy nie przekreśla możliwości wykazania w inny sposób zakresu i wartości wykonanych robót. Inwentaryzacja została przeprowadzona bez udziału przedstawicieli powoda, bez powiadomienia go o trwających pracach komisji i bez doręczenia powodowi wyników inwentaryzacji, co umożliwiłoby odniesienie się do prac komisji i zweryfikowania jej wyników. Komisja pracowała po stwierdzonych na budowie kradzieżach kabli montowanych przez powoda, co mogło wpłynąć na oceniony zakres i wartość prac powoda. Protokół inwentaryzacji jest dokumentem prywatnym, ocenianym tak jak każdy dokument złożony do akt sprawy. Nie jest dokumentem w żaden sposób ważniejszym w postępowaniu sądowym i jego treść jest oceniana tak, jak pozostały materiał procesowy. W ocenie sądu treść i wnioski komisji nie przesądzają o wartości prac wykonanych przez powoda, uwzględnić bowiem należy uchybienia, o których była mowa wyżej oraz to, że była ona przeprowadzana po okresie pół roku po zejściu z budowy powoda, prace powoda mają charakter prac ukrytych, a dodatkowo na terenie inwestycji miały miejsce dewastacje. Ustalenia komisji weryfikacyjnej mają charakter pomocniczy dla oceny zakresu prac powoda, a nie przesądzające, posłużyły więc do oceny zasadności powództwa na równi z pozostałymi dowodami. Aktualnie, po oddaniu kilka lat temu inwestycji do użytkowania i opuszczeniu budowy przez wykonawców dokonane oceny zakresu, wartości i jakości prac jest nierealne, co oznacza, że posłużyć należy się innymi, niż opinia biegłego dowodami, które pozwolą na ocenę zasadności powództwa. Dowody, które posłużyły do ustalenia stanu faktycznego są wiarygodne i są w ocenie sądu wystarczające do przyjęcia, że powód wykonał prace, za które domaga się zapłaty w niniejszym postępowaniu.

Podkreślić należy, że pozwany nie przedstawił żadnych dowodów wskazujących na to, że po opuszczeniu budowy przez powoda wykonał jakieś prace, za które powód w niniejszym postępowaniu domaga się zapłaty. Nie przedstawił umów z kolejnym wykonawcą, ani faktur dotyczących prac określonych w fakturach objętych żądaniem pozwu. Świadczy to o nie wykonywaniu takich prac przez pozwanego po zmianie generalnego wykonawcy, co z kolei przesądza o tym, że powód te prace wykonał.

Podobnie należy ocenić zarzuty pozwanego dotyczące jakości prac powoda. Również w tym zakresie, nie został przedstawiony żaden dokument, z którego wynikałoby, że jakość tych prac była zła, co skutkowało podjęciem prac naprawczych. Zarzut wadliwości prac został

podniesiony z ostrożności procesowej bez merytorycznych zarzutów do konkretnych prac i rodzaju wadliwości, a z opinii biegłego wynika, że ustalenie tej wadliwości jest niemożliwe, co wskazuje na bezzasadność zarzutu powoda.

Biegły wskazał na okoliczność nie dokonania odbioru wykonanych przez powoda systemów, co uniemożliwiało ocenę jakości pracy powoda oraz nie dołączenia pełnej dokumentacji powykonawczej, ale skoro doszło do przerwania prac bez winy powoda, trudno czynić mu zarzut z tego powodu, że prace nie zostały wykonane w całości, nie zostały odebrane i nie została przekazana pełna dokumentacja. Dokonać należy w takiej sytuacji oceny jakości wykonania

prac wykonanych i zakończonych przez powoda. W tym postępowaniu powód nie domaga się zapłaty pełnego wynagrodzenia, tylko wynagrodzenia za prace wykonane do czasu opuszczenia budowy.

O braku zasadności roszczenia nie przesądza także podpisywanie przez konsorcjum oświadczeń o niezaleganiu z zapłatą wymagalnych roszczeń wobec członków konsorcjum. Oświadczenia te były składane: w dniu 31 maja 2012r. kiedy lider konsorcjum złożył oświadczenie, że wszelkie wymagalne należności (...) S.A. wobec konsorcjum zostały na dzień 31 maja 2012r. uregulowane, i w dniu 21 maja 2012r. kiedy lider konsorcjum złożył oświadczenie, że wszelkie wymagalne należności (...) S.A. wobec konsorcjum zostały na dzień 30 kwietnia 2012r. uregulowane. Zgodnie z treścią umowy opartą na ogólnych i szczególnych warunkach kontraktu należności objęte fakturami stawały się wymagalne po upływie 60 dni od wystawienia. Faktura VAT (...) została wystawiona w dniu 8 maja 2012r., a faktura VAT nr (...) w dniu 9 lipca 2012r. Termin wymagalności kwot wynikających z faktur nastąpił więc odpowiednio w dniach 9 lipca 2012r. i 10 września 2012r., co przesądza o tym, że oświadczenie o niezaleganiu z wymagalnymi płatnościami na dzień 31 maja 2012r. nie dotyczyło roszczeń objętych niniejszym pozwem. Ponadto wskazać należy, że dla określenia terminu płatności decydujące znaczenie dla dłużnika mają zapisy umowy, a nie zapisy na fakturze.

Mając na uwadze powyższe, w oparciu o wskazane wyżej przepisy Sąd przyjął, że powód nie wykonał ciążącego na nim obowiązku zapłaty wynagrodzenia na rzecz podwykonawcy -pozwanego za wykonane przez niego prace i uwzględnił powództwo co do zasady, i co do wysokości.

Sąd oddalił wniosek pozwanego o zawieszenie postępowania do czasu zakończenia postępowania upadłościowego prowadzonego wobec generalnego wykonawcy (...) S.A. w K. z uwagi na to, że przepis art. 174 par.1 pkt 4 kpc nakazuje zawieszenie postępowania w przypadku, gdy postępowanie upadłościowe dotyczy jednej ze stron postępowania, podczas, gdy generalny wykonawca nie był pozwanym w niniejszej sprawie. Nie zachodzi także w istniejącej sytuacji procesowej przesłanka zawieszenia postępowania na podstawie art. 177 par.1 pkt 1kpc, bowiem nie ma znaczenia prejudycjalnego dla niniejszego postępowania wynik toczącego się postępowania upadłościowego. Ustalenia faktyczne w obu postępowaniach są odmienne, odmienny jest także podmiot odpowiedzialny wobec powoda. Zgłoszenie wierzytelności przez powoda syndykowi masy upadłości i wciągnięcie jej na prawomocną listę wierzytelności spowoduje uzyskanie przez powoda tytułu egzekucyjnego, ale wobec innego podmiotu niż pozwany w niniejszym postępowaniu, niemniej podmiotu solidarnie odpowiedzialnego z pozwanym za te same zobowiązania wobec powoda. Nie ma więc przeszkód do prowadzenia obu postępowań niezależnie od siebie. Odpowiedzialność inwestora i wykonawcy wobec podwykonawcy ma charakter solidarny, nie zachodzi po stronie pozwanej współuczestnictwo konieczne syndyka masy upadłości i generalnego wykonawcy, dlatego wniosek o wezwanie do udziału w sprawie po stronie pozwanej syndyka masy upadłości nie został uwzględniony.

O odsetkach sąd rozstrzygnął na podstawie art. 481 par.1 kc przyjmując, że pozwany pozostaje w opóźnieniu ze spełnieniem swojego świadczenia. Odpowiedzialność pozwanego ma charakter gwarancyjny, ponosi on odpowiedzialność za cudzy dług, ale roszczenie wobec niego staje się wymagalne od momentu, kiedy dowiaduje się o jego istnieniu i wysokości. Pozwany odpowiada więc za swoje opóźnienie, a nie za opóźnienie generalnego wykonawcy, dlatego odsetki za opóźnienie rozpoczynają swój bieg od momentu upływu terminu określonego w wezwaniu do zapłaty doręczonym pozwanemu (art. 455kc), a więc od 20 stycznia 2013r. co do kwoty 233 130,88 zł i od 25 marca 2013r. co do kwoty 31 388,15 zł i 34 285,30 zł.

O kosztach postępowania Sąd rozstrzygnął w oparciu o treść art. 98 kpc w zw. z art. 108 § 1, zgodnie z zasadą odpowiedzialnością za wynik procesu i przyjmując pełną odpowiedzialność pozwanego za jego wynik jako przegrywającego proces, pozostawiając szczegółowe rozliczenie kosztów referendarzowi sądowemu.